



SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis Stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (257.)

18 maja 2023 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie informacji o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. (druk senacki nr 971).
2. Rozpatrzenie informacji o wynikach działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego w 2022 r. (druk senacki nr 952).

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 10)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Aleksander Pociąg)

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIĄG

Witam wszystkich państwa.

Bardzo przepraszam za opóźnienie rozpoczęcia posiedzenia naszej komisji, ale czekaliśmy na kworum.

Mamy kworum. W związku z tym otwieram posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Dzisiaj w porządku mamy 2 punkty.

I od razu przechodzimy do pierwszego punktu: rozpatrzenie informacji o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

Bardzo proszę, Panie Prezesie.

**ZASTĘPCA PREZESA INSTYTUTU
PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJI
ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO
NARODOWI POLSKIEMU**
KAROL POLEJOWSKI

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo Senatorowie Rzeczypospolitej!

Rok 2022 w działalności Instytutu Pamięci Narodowej to pierwszy pełny rok sprawowania funkcji przez nowego prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, pana dra Karola Nawrockiego. Ten rok odznaczał się dużym wzrostem dynamiki działań Instytutu Pamięci Narodowej na niwie zarówno krajowej, jak i międzynarodowej.

Jeśli chodzi o najważniejsze kierunki funkcjonowania Instytutu Pamięci Narodowej, to tutaj chciałbym zwrócić uwagę szanownych państwa na kilka elementów. Pierwsza sprawa to jest zdynamizowanie działań pionu prokuratorsko-sledczego Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, gdzie zostało powołane „Archiwum zbrodni”, a więc prowadzimy śledztwa, jeśli chodzi o zbrodnie popełnione w końcowym okresie funkcjonowania reżimu komunistycznego, czyli w latach osiemdziesiątych. Tutaj chciałbym zwrócić uwagę szanownych państwa na dużą dynamikę prowadzonych śledztw i działań zmierzających do wyjaśnienia największych zbrodni tego schyłkowego okresu funkcjonowania systemu komunistycznego. Bez wątplenia największym osiągnięciem jest stwierdzenie zabójstwa księdza Błachnickiego, co odbiło się bardzo dużym echem nie tylko w Polsce. Prowadzone są dalsze działania prokuratorskie w tej sprawie.

Drugi element związany jest z wybuchem pełnoskalowej inwazji, wojny Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie. Już na początku marca 2022 r. pan prezes Karol Nawrocki skierował apel o zintensyfikowanie działań zmierzających do dekomunizacji przestrzeni publicznej w Polsce. Instytut Pamięci Narodowej zidentyfikował ok. 60 obiektów propagandowych wciąż funkcjonujących w polskiej przestrzeni publicznej. W ciągu tego roku zdemontowaliśmy 28 z tych 60 obiektów, a kilka kolejnych jest przygotowywanych do rozbiórki.

Poza tym Instytut Pamięci Narodowej oczywiście prowadzi swoje ustawowe działania w pionach merytorycznych, których w instytucie jest 13. Ta struktura centralna znajduje swoje odzwierciedlenie w oddziałach, których mamy 11, jest też 7 delegatur. Te działania odzwierciedlają też to, co dzieje się w centrali, tzn. te decyzje,

które zapadają, są realizowane także na poziomie oddziałów i delegatur. Jeśli chodzi o najważniejsze działania w sferze wewnętrznej – ale też zagranicznej, bo bardzo często te działania mają też wymiar międzynarodowy – to chciałbym zwrócić uwagę na prowadzenie poszukiwań i identyfikacji przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji Instytutu Pamięci Narodowej. Prowadzimy te działania oczywiście w Polsce, ale także poza granicami państwa polskiego. Prowadzimy takie działania poszukiwawcze, identyfikacyjne, chociażby na Litwie, w Kazachstanie czy w Uzbekistanie. W zeszłym roku prezes Instytutu Pamięci Narodowej podpisał memorandum o współpracy z archiwami uzbeckimi, które otworzyły się dla naszych badaczy. I to jest dla nas bardzo istotny element, ponieważ na terenie Uzbekistanu znajduje się wiele miejsc pochówku polskich obywateli, tych zsyłanych tam, ale także tych, którzy byli tam w ramach organizowanej Armii Polskiej na Wschodzie pod dowództwem gen. Władysława Andersa.

Jeśli chodzi o kolejny z pionów, pion upamiętniania walk i męczeństwa narodu polskiego, to te działania też są skorelowane z działaniami poszukiwawczymi i identyfikacyjnymi. Prowadzimy i w Polsce, i za granicą działania zmierzające do odnawiania polskich cmentarzy. W zeszłym roku takim cmentarzem, który odnowiliśmy, był cmentarz polskich obywateli wyprowadzonych ze Związku Sowieckiego, a znajdujący się w Rusape w południowej Afryce. Ponadto oczywiście przeprowadzamy renowacje cmentarzy, pomników, tablic memoratywnych w Polsce i za granicą.

Bardzo istotnym elementem, na który też chciałbym zwrócić uwagę, było zaangażowanie Instytutu Pamięci Narodowej w akcję, w proces sprowadzania do Polski szczątków prezydentów Rzeczypospolitej na uchodźstwie i pochówku w Świątyni Opatrzności Bożej. Instytut Pamięci Narodowej był opiniującym wystrój tego mauzoleum, ale także jest autorem izby pamięci poświęconej prezydentom Rzeczypospolitej na uchodźstwie.

Ponadto na wiosnę zeszłego roku, w kwietniu, prezes Instytutu Pamięci Narodowej stał się organem prowadzącym dla Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych okresu PRL. Jest z nami dyrektor muzeum, pan prof. Filip Musiał, i główna księgową – witam bardzo serdecznie, pierwszy raz mogę panią osobiście spotkać.

Szanowni Państwo, co do innych działań, to oczywiście chciałbym też zwrócić uwagę na

działania na niwie naukowej i popularyzacyjnej, edukacyjnej, te zadania oczywiście realizowane są przez Biuro Badań Historycznych, a działania edukacyjne i popularyzatorskie – przez Biuro Edukacji Narodowej, Biuro Wydarzeń Kulturalnych, Biuro Nowych Technologii czy Biuro Przystanków Historia. Wszystkie te pionki, wszystkie te biura prowadzą swoją działalność w Polsce, ale także za granicą, współpracując i z jednostkami nam siostrzanymi, tj. z siostrzanymi jednostkami Instytutu Pamięci Narodowej za granicą, na Słowacji, w Czechach, na Litwie, w Estonii, ale także z organizacjami polonijnymi – organizujemy dla nich wystawy, warsztaty dla nauczycieli, koncerty, przedstawienia, spektakle mówiące o historii Polski w XX w.

Jeśli chodzi o badania naukowe, to one są obecnie realizowane w ramach 12 wyszczególnionych centralnych projektów badawczych. Każdy z tych projektów badawczych obejmuje inne zagadnienie związane z historią Polski XX w.

Naturalnym efektem badań prowadzonych przez Biuro Badań Historycznych są publikacje. Wydawnictwo Instytutu Pamięci Narodowej w zeszłym roku opublikowało, wydało ponad 220 pozycji naukowych, popularnonaukowych czy popularnych. I ten element działalności Instytutu Pamięci Narodowej też cechuje się bardzo dużą dynamiką.

Jeśli chodzi o kwestie zatrudnienia, to obecnie w Instytucie Pamięci Narodowej pracuje ok. 2,5 tysiąca pracowników. Budżet na rok 2022 został wykonany na poziomie 99,6%, a więc właściwie w całości.

I jeśli mogę, to chcę zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz, niezwykle istotną, która jest osią naszej działalności popularyzacyjnej, a jest to główny projekt edukacyjno-komemoratywny, ale też naukowy – „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”. To projekt zapoczątkowany wiosną zeszłego roku przez prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, pana dra Karola Nawrockiego. Opowiada on o odysei polskich obywateli w okresie II wojny światowej – żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, ale także ludności cywilnej, tej ludności cywilnej, która została zesłana w głąb Związku Sowieckiego i wyszła razem z armią gen. Andersa w roku 1942. Losy tej ludności cywilnej, wciąż zbyt mało znane, są przez nas badane. Oczywiście wiedza, którą pozyskujemy, jest podstawą działań edukacyjnych, popularyzatorskich zarówno w Polsce, jak i za granicą.

I to są, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, w bardzo dużym skrócie najważniejsze elementy funkcjonowania Instytutu Pamięci Narodowej w roku 2022.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby coś dorzucić? Nie...

A, pan senator marszałek Seweryński. Bardzo proszę.

(Senator Michał Seweryński: Nie ma mikrofonu?)

Są mikrofony, tylko po prostu trzeba, tak jak to robimy na posiedzeniu plenarnym... O!

SENATOR
MICHAŁ SEWERYŃSKI

Ja tylko chciałbym zapytać, czy jest jakiś postęp w pracach dotyczących zbrodni augustowskiej. Pytam dlatego, że wiem, iż instytut prowadzi od kilku lat starania, ażeby jakoś tę sprawę wyjaśnić. Czy coś ważnego w tej sprawie stało się w minionym roku? Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Bardzo proszę.

**ZASTĘPCA PREZESA INSTYTUTU
PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJI
ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO
NARODOWI POLSKIEMU**
KAROL POLEJOWSKI

Jeśli chodzi o śledztwo prowadzone w sprawie zbrodni augustowskiej, to ono się toczy. Jak do tej pory, żadnego przełomu nie ma, bo tutaj jest też kwestia związana z możliwością dotarcia do archiwów, chociażby rosyjskich, a dostęp do archiwów rosyjskich jest teraz w zasadzie niemożliwy, zamknięty. Współpraca z archiwami rosyjskimi w zasadzie urwała się już w roku 2014, po pierwszej agresji Rosji na Ukrainę. Na dzień dzisiejszy, od lutego 2022 r., ta współpraca w ogóle nie

funkcjonuje, zresztą jest to zgodne z wytycznymi Ministerstwa Spraw Zagranicznych, aby wszelką tego typu aktywność z krajem agresorem, jakim jest Rosja, zawiesić. Trudno mi odpowiedzieć na pytanie, kiedy – jeśli w ogóle – będzie możliwe ponowne wejście do archiwów rosyjskich i pozyskiwanie dokumentów, które mogą być pomocne w prowadzonym śledztwie.

Ale oczywiście powstaje Muzeum Obławy Augustowskiej w Augustowie pod egidą Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Z tego, co wiem, wynika, że został rozstrzygnięty już konkurs na koncepcję głównej wystawy, ona będzie realizowana w tym i w przyszłym roku.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.

Pan senator Mamątow.

SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW

Dziękuję bardzo.

Ja mam pytanie związane z ustawą dekomunizacyjną. Bo i pierwsza, i druga ustawa była z inicjatywy Senatu – to Senat zainicjował te ustawy, wtedy one zostały uchwalone. Ja chciałbym się dowiedzieć, jak dużo jest dzisiaj jeszcze... Bo z tego, co słyszałem, w Polsce są jeszcze 32 pomniki do ewentualnego zburzenia czy usunięcia. A jak wygląda sprawa na dzień dzisiejszy, jeśli chodzi o pomniki na cmentarzach? Bo nie ukrywam, że w poprzedniej kadencji, kiedy uchwalaliśmy tę ustawę, ja byłem przeciwnikiem ruszania tych pomników na cmentarzach i tego zdania nie zmieniłem. Tylko że z tego, co wiem, to są na cmentarzach też takie pomniki, które nie stoją nad mogiłami żołnierzy radzieckich.

**ZASTĘPCA PREZESA INSTYTUTU
PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJI
ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO
NARODOWI POLSKIEMU**
KAROL POLEJOWSKI

Szanowny Panie Senatorze, ustawa z roku 2016 dosyć jasno precyzuje zakres procesu dekomunikacji przestrzeni publicznej w Polsce.

Wszystkie obiekty propagandowe sowieckie, które do tej pory zostały zdemontowane, znajdowały się poza cmentarzami, w ogóle poza miejscami pochówków. A jeśli chodzi o te obiekty, które znajdują się na cmentarzach, to one są ustawowo wyłączone z tego procesu. Z mojej wiedzy wynika, że samorzady podejmują pewne działania, które mają na celu zminimalizowanie publicznego oddziaływania tych obiektów – najczęściej są one albo owijane folią, albo w inny sposób uniewidaczniane dla publiczności, dla osób, które znajdują się w sąsiedztwie takiego obiektu. No, tutaj sytuacja jest jasna i klarowna pod względem ustawowym, więc Instytut Pamięci Narodowej nie prowadzi w tym momencie żadnych działań, które miałyby na celu usuwanie tych obiektów z cmentarzy. One, tj. te cmentarze oczywiście, znajdują się pod opieką państwa polskiego.

SENATOR
ROBERT MAMAŃOW

Panie Przewodniczący, można?
(*Głos z sali:* Do mikrofonu.)

A jeszcze... Czy potwierdziłby pan liczbę tych pomników, które są oczywiście poza miejscami pochówku? Ile jeszcze zostało tych pomników? Czy to jest tak, jak się podaje w przestrzeni publicznej, że jest ich trzydzieści parę?

ZASTĘPCA PREZESA INSTYTUTU
PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJI
ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO
NARODOWI POLSKIEMU
KAROL POLEJOWSKI

W momencie, kiedy prezes Instytutu Pamięci Narodowej wydał swój apel – to był początek marca 2022 r. – w Instytucie Pamięci Narodowej zinwentaryzowanych było 60 tego typu obiektów. Tak jak mówiłem, do tej pory zostało zdemontowanych 28 – pierwszy w marcu 2022 r. w Chrzowicach na Opolszczyźnie, a ostatni na początku maja tego roku w Głubczycach, także na Opolszczyźnie. Warto dodać, że Instytut Pamięci Narodowej, demontując te upamiętnienia sowieckie, jest także inicjatorem powstawania nowych upamiętnień, które oddają realia ówczesnej sytuacji na danym obszarze. W przypadku Chrzowic,

tego pierwszego pomnika, tego pierwszego obiektu, który został zdemontowany, w ciągu 2 miesięcy w porozumieniu z samorządem Instytut Pamięci Narodowej wznosił nowe upamiętnienie, tym razem cywilnych ofiar Sowietów, którzy mordowali na równi mieszkających tam, na Opolszczyźnie, Niemców i Polaków. A więc to jest zupełna zmiana wektora, jeśli chodzi o to, co państwo polskie upamiętnia. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Czy jeszcze ktoś z kolegów, koleżanek chciałby zabrać głos?

Skoro nie, to ja chciałbym zapytać o temat działań IPN na kierunku ukraińskim – bo to był taki dosyć gorący temat, były przepychanki, słyszeliśmy bardzo krytyczne rzeczy. Jak to wygląda w tej chwili? Czy to się troszeczkę uspokoiło w związku z wojną, czy dalej na tym kierunku IPN próbuje polepszyć nasze stosunki z Ukrainą?

ZASTĘPCA PREZESA INSTYTUTU
PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJI
ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO
NARODOWI POLSKIEMU
KAROL POLEJOWSKI

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Kiedy wybuchła wojna, pełnoskalowa wojna na Ukrainie, w lutym 2022 r., to oczywiście Instytut Pamięci Narodowej, zgodnie z decyzją prezesa Karola Nawrockiego, włączył się w pomoc dla Ukrainy i dla Ukraińców. Zadeklarowaliśmy wszelką możliwą pomoc naszemu odpowiednikowi, instytutowi pamięci narodowej na Ukrainie, w takiej postaci, że gdyby zaszła taka potrzeba, to przyjmiemy i pracowników ukraińskiego instytutu pamięci narodowej, i rodziny, i będziemy wspierać ich pobyt w Polsce. Ale do tej pory nie było takiej potrzeby. Z drugiej strony oczywiście Instytut Pamięci Narodowej, jako instytucja państwa polskiego, jest powołany do badań i publikowania wyników badań związanych również z relacjami polsko-ukraińskimi, i tę działalność w dalszym ciągu prowadzimy. W lipcu zeszłego roku uczestniczyłem w obchodach... 10, 11 i 12 lipca byłem na Ukrainie, reprezentując prezesa Instytutu

Pamięci Narodowej, i brałem udział w obchodach upamiętniających rocznicę zbrodni na Wołyniu czy w województwach południowo-wschodniej II Rzeczypospolitej. Moje wrażenia z tamtego pobytu mogę streścić w sposób następujący: bardzo widoczna była zmiana nastawienia ludności czy ludzi, z którymi przyszło mi się spotkać, ale także przedstawicieli władz lokalnych. W uroczystej mszy wołyńskiej w Łucku, w katedrze w Łucku, uczestniczyli przedstawiciele władz miejskich i ukraińskich władz regionalnych. A więc z mojego punktu widzenia, w moim oglądzie sytuacji to jest dosyć istotna zmiana i istotny postęp.

Jeśli chodzi o działania poszukiwawcze i ekshumacyjne, to one w dalszym ciągu znajdują się w stanie zamrożenia. Strona ukraińska do tej pory nie wyraziła zgody na podjęcie tego typu działań. Ale jest powołana w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego komisja, której członkiem jest także prezes Instytutu Pamięci Narodowej, pan dr Karol Nawrocki, która pracuje nad wypracowaniem stanowiska polsko-ukraińskiego. Celem tego jest m.in. odblokowanie możliwości prowadzenia poszukiwań i ekshumacji szczątków ofiar, polskich ofiar zbrodni wołyńskiej. A więc Instytut Pamięci Narodowej, doskonale rozumiejąc obecną sytuację, w dalszym ciągu prowadzi te działania ustawowe, które są przewidziane przez ustawodawcę.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Jeszcze jedno pytanie. Pan prezes zaczął od stwierdzenia tej dynamiki działań śledczych. Chciałbym się dowiedzieć, ilu jest w tej chwili prokuratorów, jaki jest budżet dla tego pionu wewnątrz i ile średnio spraw mają ci prokuratorzy, ile spraw prowadzą. Czy...

(Rozmowy na sali)

Przepraszam bardzo, a ile jest tych śledztw?

ZASTĘPCA PREZESA INSTYTUTU
PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJI
ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO
NARODOWI POLSKIEMU
KAROL POLEJOWSKI

Już...

(Brak nagrania)

ZASTĘPCA PREZESA INSTYTUTU
PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJI
ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO
NARODOWI POLSKIEMU
KAROL POLEJOWSKI

...Podejrzanych, skierowano 9 aktów oskarżenia wobec 15 osób.

Jeśli chodzi o umorzenie śledztw, to zapadły one w 1 tysiącu 176 postępowaniach, z tego w ponad 300 jako podstawę wskazano niewykrycie sprawców przestępstw, resztę umorzono z innych powodów.

Wydano także odmowy wszczęcia śledztwa w 100 postępowaniach, a w 9 postępowaniach zawieszono je z przyczyn uniemożliwiających kontynuowanie śledztwa. Tak wygląda to w liczbach za rok 2022.

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Dziękuję bardzo...)

Ja tylko może dodam, Panie Przewodniczący ...

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Tak, proszę.)

...że w każdym oddziałowym biurze, gdzie prowadzone są śledztwa, działają też historycy powołani do tego, aby badać materiały archiwalne, które są podstawą przygotowywania dokumentacji jako oskarżenia. A więc to jest proces, który wymaga czasami bardzo żmudnej, głębokiej kwerendy, nie tylko w Polsce, ale także za granicą, jak to było w przypadku śledztwa w sprawie śmierci księdza Błachnickiego.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

A ile... Jaka jest dynamika tych spraw? Jaki to jest procentowo, mniej więcej, zakres działalności instytutu, jeżeli chodzi o to, do czego na początku instytut został powołany, to znaczy jeśli chodzi o sprawdzanie oświadczeń?

ZASTĘPCA PREZESA INSTYTUTU
PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJI
ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO
NARODOWI POLSKIEMU
KAROL POLEJOWSKI

Tutaj pan przewodniczący wskazuje pion lustracyjny...

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Tak, tak.)

...jako ten, który prowadzi trochę inną działalność. Ale tutaj też mogę oczywiście pewne dane przytoczyć. Jeśli chodzi o lustrację, to wydawać by się mogło, że wraz z upływem czasu skala działań lustracyjnych będzie maleć, ale pewne zmiany ustawowe powodują, że tych zadań w pionie lustracyjnym przybywa. W roku 2022 łącznie wpłynęło ponad 4,5 tysiąca nowych oświadczeń lustracyjnych od osób, które pełnią funkcje publiczne, lub tych, którzy kandydują do ich objęcia. Na dzień dzisiejszy, to znaczy na koniec roku 2022, takich oświadczeń lustracyjnych znajdowało się w Biurze Lustracyjnym ponad 470 tysięcy i one są systematycznie weryfikowane. Sprawdzeniem objęto prawie 150 tysięcy tych oświadczeń. Jeśli chodzi o wszczęcie postępowań lustracyjnych, to było ich ponad 200 w roku 2022. W tym roku 2022 zapadły też 243 prawomocne orzeczenia sądowe w sprawach lustracyjnych, skierowano 35 apelacji i złożono 14 zażaleń od orzeczeń sądów pierwszej instancji oraz 12 skarg kasacyjnych od orzeczeń sądów drugiej instancji. I podobnie jak w przypadku pionu prokuratorsko-śledczego, w Biurze Lustracyjnym, poza oczywiście prawnikami, pracują też historycy, którzy przygotowują, weryfikują te materiały, a więc to też jest połączone z głębokimi, czasami żmudnymi, czasochłonnymi kwerendami archiwalnymi.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Skoro nie ma więcej pytań – a nie stwierdzam, żeby były jeszcze osoby, które się zgłaszają – to chciałbym bardzo podziękować i chciałbym stwierdzić, iż komisja zapoznała się z informacją o działalności Instytutu Pamięci Narodowej za rok 2022. Dziękuję serdecznie.

**ZASTĘPCA PREZESA INSTYTUTU
PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJI
ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO
NARODOWI POLSKIEMU
KAROL POLEJOWSKI**

Szanowni Państwo, bardzo dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Techniczna minuta przerwy – bo nie będziemy pana trzymali do następnego punktu. Chyba że chcecie państwo usłyszeć, że nikt z Centralnego Biura Antykorupcyjnego nie przyszedł, żeby przedstawić informację. To będzie bardzo krótko...

(Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Polejowski: Po zapoznaniu się z tym my już...)

Tak. Dziękuję bardzo.

(Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Karol Polejowski: Bardzo dziękuję. Do widzenia państwu.)

(Głosy z sali: Do widzenia.)

Dziękuję bardzo. Do widzenia.

I w ten sposób możemy przejść do punktu drugiego porządku naszego posiedzenia, jest nim rozpatrzenie informacji o wynikach działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego w 2022 r.

Jak państwo widzą, nie za bardzo mamy kogo posłuchać. Ja mogę tylko i wyłącznie – bo oczywiście państwo senatorowie dostali to sprawozdanie, można się z nim zapoznać... Ja przeczytam tylko pismo szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, przesłane w odpowiedzi na zaproszenie do udziału w dzisiejszym posiedzeniu Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Zostaliśmy w nim poinformowani, że ponieważ to sprawozdanie zostało przedstawione pisemnie, to ponowne przedstawianie Senatowi informacji w tym zakresie nie znajduje uzasadnienia. Warto zauważyć, że jest to pismo mówiące, iż „wynikający z przywołanego powyżej artykułu ustawy o CBA obowiązek wobec Sejmu został zrealizowany przez szefa CBA w analogiczny sposób, tzn. w formie pisemnej”. Jesteśmy też poinformowani, iż „w przypadku sformułowania jakichkolwiek pytań lub wątpliwości dotyczących informacji zapewniamy o gotowości udzielenia odnośnych odpowiedzi pisemnie”.

Czy panowie, panie senatorowie chcieliby zabrać głos w tej sprawie?

**SENATOR
ROBERT MAMAŃOW**

No cóż, pozostało nam ubolewać, że nie chcą przyjść osobiście.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

No, tak jest. Możemy wyrazić ubolewanie, iż nie jest dane nam porozmawiać, bo zapewne jakieś pytania by się pojawiły. No ale nikogo nie ma.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak jest. Nikogo nie ma...

(Senator Bogdan Zdrojewski: Panie Przewodniczący, czy można?)

Tak, bardzo proszę, Panie Senatorze.

SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI

Ja bardzo krótko... Także chciałbym wyrazić ubolewanie z powodu tego, że autorów sprawozdania nie ma na posiedzeniu komisji. Wydaje mi się, że bez względu na to, czy mamy pytania, czy mamy uwagi, czy mamy spostrzeżenia, ważne jest w przypadku akurat takiej instytucji to, że jeśli nie szef, to przynajmniej przedstawiciel wysokiej rangi powinien się na posiedzeniu komisji pojawić. Nie wyobrażam sobie teraz sytuacji, w której pojawi się takie podsumowanie, że zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem – bo ze sprawozdaniem oczywiście się zapoznaliśmy w tej wersji

pisemnej, ale przynajmniej ja mam co do tego sprawozdania kilka pytań. Nie będę ich formułował, skoro nie ma autorów tego sprawozdania. Ale jeszcze raz chcę podkreślić, że według mojej oceny procedura, w której nie ma autora sprawozdania, jest nieakceptowalna. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo. Senatorowie obecni na sali wyrazili podobny pogląd.

Szanowni Państwo, pozostaje mi tylko i wyłącznie stwierdzić, iż komisja ma oczywiście to sprawozdanie pisemne i członkowie mogą się z nim zapoznać, trudno jednak powiedzieć, że byśmy rozpatrzyli informację o wynikach działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego za rok 2022. No i to jest wszystko.

Tak że bardzo dziękuję za obecność wszystkich państwa senatorów.

Przypominam, że mamy dzisiaj jeszcze jedno posiedzenie, o godzinie...

(Głos z sali: 12.30.)

...12.30, będziemy wtedy rozpatrywać petycje. W tej samej sali, tutaj.

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 45)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy